

Pirkanmaa, Kanta-Häme, Keski-Suomi ja Päijät-Häme: Muutoksia kemian tutkimuksissa

Eritteestä tehtävä 5141 Se-Bil korvataan kaikille nesteille soveltuvalla määrityksellä 6153 -Bil. Järjestelmässä avoimena olevia Se-Bil -pyyntöjä vastataan 27.3.2023 asti, jonka jälkeen tilaajia informoidaan pyyntöjen päivittämistarpeesta muotoon 6153 -Bil.

Rekisteri täydentyy uudella pakettitutkimuksella 23408 P -IgA+G+M, johon sisältyvät edelleen yksittäinkin pyydetävissä olevat 4827 P -IgA, 4828 P -IgG ja 4829 P -IgM.

PSA-refleksitestissä P -PSA-V ja P -PSA-SUH tehdään, kun P -PSA on välillä 2.0 - 10.0 µg/l aiemman ylärajan 15.0 µg/l sijaan. 13.12.2022 julkaistun eturauhassyövän Käypä hoito -suosituksen mukaisesti vapaan PSA:n osuudella ei ole kliinistä käyttöä eturauhassyövän diagnostiikassa ja seurannassa, jos kokonais-PSA on yli 10 µg/l.

Muutokset astuvat voimaan heti 21.3.2023 alkaen.

6153 -Bil	Bilirubiini, neste (korvaa tutkimuksen 5141 Se-Bil)
Tutkimuksen tilaaminen	Näytteen laatu ilmoitetaan pyyntövaiheessa.
Näytetiedot	1 ml (vähintään 0.5 ml) nestettä geelittömään Li-hepariiniputkeen tai tehdaspuhtaaseen muoviputkeen.
Tulkinta	Ei viitteellistä raja-arvoa, tulos suhteutetaan plasmapitoisuuteen.
23408 P -IgA+G+M	Immunoglobuliini A, G ja M
Pakettitutkimuksen osat	4827 P -IgA, 4828 P -IgG ja 4829 P -IgM
Näytetiedot	1 ml (vähintään 0.5 ml) plasmaa.
4869 P -PSA	Prostataspesifinen antigeeni
Tutkimusrakenne	P -PSA-V mitataan ja vapaan PSA:n prosentuaalinen osuus P -PSA-SUH lasketaan näytteistä, joissa kokonais-PSA on välillä 2.0 - 10.0 µg/l.
Tulkinta	Eturauhassyövän todennäköisyys on suurentunut, jos P -PSA-SUH on alle 15 %.

Viitevälejä harmonisoidaan lisäksi 29.3.2023 alkaen Pohjanmaan alueen siirtyessä käyttämään yhteistä välitietojärjestelmää.

1029 U -Alb	Albumiini, virtsa
Viiteväli	alle 25 mg/l

4589 P -Amyl	Amylaasi, plasma	
Viiteväli	0 - 2 kk 3 - 6 kk 7 - 8 kk 9 - 12 kk 13 - 18 kk 19 - 35 kk 3 - 4 v 5 - 17 v ≥ 18 v	alle 25 U/l 7 - 38 U/l 10 - 53 U/l 12 - 65 U/l 15 - 75 U/l 20 - 90 U/l 30 - 100 U/l 33 - 110 U/l 25 - 120 U/l
1080 U -Amyl	Amylaasi, virtsa	
Viiteväli	17 - 580 U/l	
4593 P -Bil-Kj	Bilirubiinikonjugaatit	
Viiteväli	alle 30 pv 1 - 11 kk ≥ 1 v	≤ 10 µmol/l ≤ 4 µmol/l ≤ 5 µmol/l
2011 dU-Ca	Kalsium, vuorokausivirtsa	
Viiteväli	0 - 2 v 3 - 16 v ≥ 17 v	0.5 - 2.0 mmol 1.3 - 4.0 mmol 1.3 - 6.5 mmol
Tulkinta	Riski munuais kivien muodostumiselle lisääntyy, kun vuorokausieritys on naisilla yli 5 mmol ja miehillä yli 6.3 mmol.	
9612 U -CaKre	Kalsiumin ja kreatiniinin suhde, virtsa	
Viiteväli	alle 1 v 1 v 2 v 3 - 4 v 5 - 6 v 7 - 17 v ≥ 18 v	≤ 2.2 mmol/mmol ≤ 1.5 mmol/mmol ≤ 1.4 mmol/mmol ≤ 1.1 mmol/mmol ≤ 0.8 mmol/mmol ≤ 0.7 mmol/mmol ≤ 0.6 mmol/mmol
4600 P -Krea	Kreatiniini	
Viiteväli	0 - 14 vrk 15 vrk - 1 v 2 - 4 v 5 - 11 v 12 - 14 v tytöt/naiset, ≥ 15 v pojat/miehet, ≥ 15 v	35 - 86 µmol/l 15 - 38 µmol/l 24 - 43 µmol/l 33 - 59 µmol/l 45 - 77 µmol/l 50 - 90 µmol/l 60 - 100 µmol/l
2518 Sy-Prot	Proteiini, nivelneste	
Viiteväli	10 - 30 g/l	
2513 dU-Prot	Proteiini, vuorokausivirtsa	
Viiteväli	alle 0.15 g	

4831 P -TSH	Tyreotropiini	
Viiteväli	0 - 6 pv	0.7 - 20.0 mU/l
	7 pv - 3 kk	0.7 - 12.7 mU/l
	4 - 12 kk	0.7 - 8.9 mU/l
	1 - 6 v	0.7 - 5.9 mU/l
	7 - 11 v	0.6 - 4.7 mU/l
	12 - 19 v	0.5 - 4.2 mU/l
	20 - 59 v	0.5 - 4.0 mU/l
	60 - 69 v	0.5 - 4.3 mU/l
	70 - 79 v	0.5 - 5.9 mU/l
	≥ 80 v	0.5 - 7.5 mU/l

Lisätiedot

Kilpirauhastutkimusten esivalmisteluohjeistusta tarkennetaan samalla niin, että vain ohjesivulle P -T4-V jää maininta ”Jos käytössä on tyrokseenilääkitys, kyseisen päivän annos otetaan vasta näytteenoton jälkeen. Karbimatsolin ja propyyliourasiilin voi ottaa normaalisti ennen näytteenottoa.”

Tarkemmat tiedot tutkimuksista ja niiden tulkinnasta pyydetään tarkistamaan sähköisestä ohjekirjasta fimlab.fi/ohjekirja.

Tiedustelut

Asiakaspalvelu ja neuvonta, p. 03 311 77800

Auni Collings, kemian erikoisalajohtaja